

GLASBA, 4. razred

UČNA TEMA: Slovenska glasba

POTEK URE

Del zahodnoevropske glasbene kulture je tudi slovenska glasba. Tesno je povezana z glasbo sosednjih dežel, predvsem dežel, ki obkrožajo državo (Hrvaška, Italija, Madžarska, Avstrija). Slovenija ima precej raznoliko glasbenozgodovino.

Zelo splošno se glasbo deli na **ljudsko in umetno**, kar zajema umetniške glasbene stvaritve ter komponirano glasbo, pa je lahko **cerkvene, posvetne ali zabavne narave**.

Glasbo pa se loči tudi na **resno ali zabavno**.

Slovenska ljudska in narodno-zabavna glasba je značilna za naše podeželje, čeprav je čedalje bolj ta zvrst popularna tudi v mestih. Zanj je značilen slovenski alpski pevski in glasbeni melos. Ritem **polke ter valčka, večglasno petje in durovske melodije so del te glasbene kulture**.

Za vedoželjne...

Zanimivo je, da so v 8. stoletju, ko so Slovenci izgubili narodno samostojnost, izginili tudi vsi pogoji za samosvoj kulturni razvoj, predvsem na področju umetne glasbe.

Srednjeveških skladateljev iz naših vrst praktično ni bilo. Približno tisoč let pozneje pasu se v času prebujanja narodne zavesti skladatelji umetne glasbe našega ozemlja pričeli naslanjati na prvine ljudskega glasbenega izročila, ki se je ves čas odvijalo samostojnejše. Po koncu

Avstro-Ogrske vladavine so se v Sloveniji izboljšali pogoji narodnostne kulture, napredovalo je glasbeno šolstvo, kar pomeni, da je tudi glasba pričela doživljati hitrejši razvoj.

Glasba danes

Glasba današnjega časa je tako **zanimiva, raznolika in nora** - kot čas, v katerem živimo. Izvirnosti ne manjka, po drugi strani tudi ne kopiranja, oponašanja ali recikliranja obstoječih melodij. Ne manjka niti tistih z dušo, tistih, ki imajo nekaj več, pa tudi ne komercialne glasbe. Kapital tudi na področju glasbe diktira trg, vendar k sreči obstaja še skriti trg: to je trg srca. Tam imamo ušesa v svojih rokah 😊.

Zato si danes ne pozabi **izpolniti najljubše glasbene želje!** To se morda sliši samoumevno, a še nekaj desetletij nazaj smo ljudje klicali na radijsko postajo, da nam jo izpolnijo ali čakali na trenutek, da pesem po naši meri zaide kje v naše uho.

PONOVI, KAJ VEŠ O SLOVENSKI HIMNI.

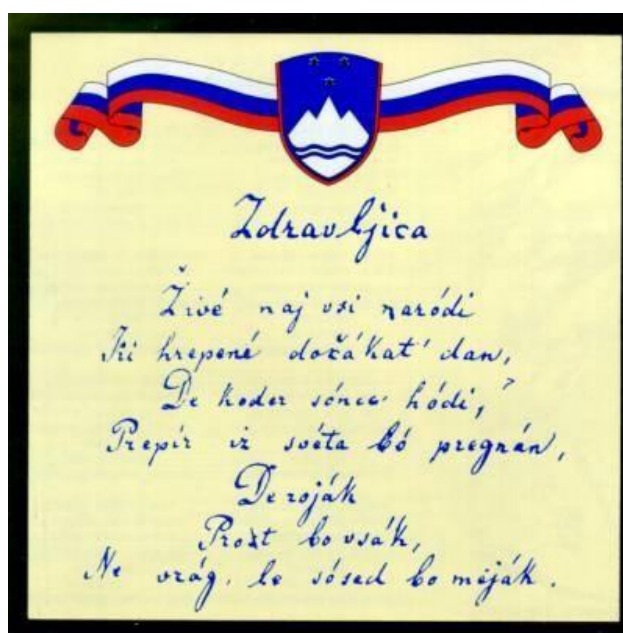
Če se še nekoliko navežemo na **kulturni praznik**, ki smo ga Slovenci praznovali **8. februarja**, se zagotovo še spomniš marsikaj o slovenski himni.

Kaj je himna? Himna je slavnostna pesem, neke vrste oda. Himna je poleg grba in zastave **državni simbol**. Zdravljica predstavlja glasbeno kompozicijo, ki jo je oblast države priznala kot uradno državno pesem. 27. 9. 1989. Po 6. členu Ustave je Zdravljica, njena sedma kitica, besedilo himne Republike Slovenije.

Kaj veš o bontonu ob poslušanju himne? Ob poslušanju himne stojimo, ob koncu **ne** ploskamo.

- **MODRO OBARVANO BESEDILO PREPIŠI V ZVEZEK**

Himna je slavnostna pesem, neke vrste oda. Najbolj znana **Prešernova** pesem je **Zdravljica**. Sedmo kitico Zdravljice smo Slovenci izbrali za svojo **himno**. **Melodijo** zanjo je napisal skladatelj **Slavko Premrl**. Slovenska himna je zelo lepa, saj ne govori o vojskovanju, temveč **o spravi, prijateljstvu in ljubezni**.

PRISLUHNI POSNETKOM NA POVEZAVAH.

Želim ti prijetno poslušanje 😊.

- **Ob poslušanju razmišljaj in primerjaj** načine izvajanja Zdravljice in O, Vrba (solo, zbor, duet, petje, instrumental, spremljava, inštrumenti...).

1. Slovenska himna

[Slovenska himna Zdravljica na harmoniko - YouTube](#)
[Zdravljica -Slovenska Himna -Trumpet- Live - YouTube](#)

2. Slovenska himna

[Slovenska himna - otroški pevski zbor OŠ Draga Kobala Maribor - YouTube](#)

- **Primerjaj izvedbo pesmi O, Vrba.**

3. O, Vrba; Vlado Kreslin

[\(22\) O, Vrba - YouTube](#)

4. O, Vrba; osnovnošolski nastop

[\(22\) LENARTI - O. VRBA \(live\) - YouTube](#)

5. O, Vrba; osnovnošolski nastop

[\(22\) O Vrba - YouTube](#)

Katera pesem ti je bila najbolj všeč? V zvezek zapiši svoj izbor in zakaj te je pesem navdušila.

